

عنوان مقاله:

نقد و بررسی دیدگاه های ابن عربی از منظر شیخ احمد سرهندی

محل انتشار:

دو فصلنامه پژوهشهای ادب عرفانی (گوهر گویا)، دوره 10، شماره 2 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

میثم احمدی - دانش آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه بوعلی سینای همدان، همدان، ایران

مهدی شریفیان - استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه بوعلی سینای همدان، همدان، ایران

خلاصه مقاله:

ظهور افکار ساختارشکنانه محیی الدین ابن عربی، بستری مناسب برای گفتمان معرفت شناسانه در فضای تصوف اسلام می فراهم کرد و دریچه تازه ای از تحقیق را بر اهل معرفت و معنا، به خصوص نهان گرایان مسلمان گشود. نشر عقاید بی باکانه او در جهان اسلام، طیف متنوع و گسترده مخالفان و پیروان را بر آن داشت که به نقد، نکوهش یا ستایش او بپردازند. منتقدان شیخ اکبر بیشتر از طایفه فقها و علمای ظاهر بودند تا از سالکان و صوفیان معانگر؛ اما در کسوت اهل تصوف نیز کسانی همچون علاءالدوله سمنانی، در برخی عقاید او به دقت تامل و آنها را نقد کردند. ابن عربی هیچ گاه در بین متصوفه، منتقدی بزرگ تر و برجسته تر از شیخ احمد سرهندی نداشت. شیخ سرهندی با تدوین و تبیین نظریه وحدت شهود در برابر وحدت وجود ابن عربی، شالوده های نظریه وحدت شهود را پی ریزی و استوار کرد. محققان ایرانی نیز بیشتر او را با همین نظریه می شناسند؛ اما در واقع اختلاف او با شیخ اکبر تنها به این موضوع محدود نیست و در موضوع های مهم دیگر عرفانی و شناخت اسلام می نظیر ولایت و نبوت، رویت حق تعالی، اسما و صفات خداوند، ایجاب در افعال حق تعالی، خلود عذاب در حق کافران و دیگر مباحث، شیخ اکبر را به چالش می کشد. این مقاله می کوشد تا به اختصار تفاوت دیدگاه های ابن دو عارف بانفوذ و صاحب تاثیر را بررسی کند.

کلمات کلیدی:

ابن عربی، امام ربانی، وحدت شهود، وحدت وجود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1208562>

